

KLASSIKERE FRA NORSK FJELLSPORT

I tiden frem til 100-årsjubileet i 2008 vil vi i Tindeposten presentere noen smakebiter fra klubbens første årbøker.

Av: Lena Fauske og Øyvind Bruland

Disse bøkene er vanskelig å få tak i for dem som ikke er villige til å betale dyrt hos antikvariat. Vi starter her med en faksimile fra den første årboka fra 1914. Dette er et utdrag fra Henning Tønsbergs artikkel

"Norsk Tindesport – dens utvikling" (s 203--206). Besøk klubbens nettside www.ntk.no for å få en oversikt over årbøkene innhold gjennom tidene.

Forord.

I de sidste aar har der vist sig en stadig voksende interesse for fjeldsporten her i landet, samtidig som Norsk Tindeklub blandt sine erobringer har kunnet indregistrere en række førstebestigninger hjemme og ute. Klubben har derfor trodd, at en samling skildringer fra endel av disse turer vil være paa sin plads. Det tilføies, at en av beretningerne tidligere har været offentliggjort i Turistforeningens aarbok for 1911. Foruten disse bestigninger er ogsaa den norske fjeldsports historie og udvikling behandlet.

Bokens maal vil være naadd, hvis den efterlater indtrykket av en sund sport, som i særlig grad fortjener at tages op av nordmænd.

Kristiania, juni 1914.

Norsk Tindeklub.

Norsk tindesport — dens utvikling.

TINDESPORTEN har i Norge trængt en lang aarrække for at vinde frem til forstaaelse og anerkjendelse.

Det maa synes merkelig.

Landets natur gjør det til nødvendighet for store dele av befolkningen stadig at færdes i fjeldterræng og hos disse folk er selv sagt evnen til at ta sig frem under vanskelige forhold mer end almindelig utviklet. Men, de har ogsaa nok med det daglige slit og føler ikke trang til at øke dette ved at søke endnu større vanskeligheter. De forstaaer ikke hvad en har at gjøre mellem golde, vilde tinder og bræer naar ikke praktiske hensyn gjør det nødvendig.

De mangler turistens energiske initiativ.

Wm. Cecil Slingsby (1908).
(Schjelderup, fot.).

Men allerede i længst svundne dage har dog nordmænd vist, at de evner at naa store maal mellem tindene. Her skal kun mindes

Kristen Smeds og Hans Bjermelands bestigning av Romsdalshorn.

Denne og andre overordentlig interessante bedrifter har dog været av underordnet betydning for sportens utvikling.

Det samme maa siges om Keilhaus og Boecks «opdagelsesreise i Jotunheimen» (1820), da flere tinder, nordl. Skagastølstind og Koldedalstind (Falketind) blev bestegne. Dengang «opdagedes» det terræng, hvor sporten skulde faa sin tilblivelse og kraftigste utvikling.

Et halvt aarhundrede svinder. I den underlige fjeldverden «Jotunheimen» bestiges mangen fjeldtop og eventyrlige historier rygtes fra og om de dristige, der færdes derinde.

Da kommer en dag det budskap, at Store Skagastølstind er besteget, fjeldverdenens fyrste, den tind som skulde været den ubestigelige fremfor nogen.

Den 21de juli 1876 vil gjennom tiderne staa som den viktigste dag i norsk tindesports historie, for den dag var det at englænderen Wm. Cecil Slingsby alene reiste varde paa Skagastølstinden. Den norske nation fik se hvad mands mot og evne formaaet i kamp mot tinderne.

Frøet var saaet og av dette frø vokset vor sport frem.

Slingsby er den norske tindesports far.

Siden de dage er mangt ændret og datidens bedrifter maa bedømmes ut fra den dengang herskende opfatning, for hvilken Horungtinderne stod som det mystiske, utilgjengelige terræng. Slingsby er ogsaa den første der har passert mellom tindene fra Vetti i Utladalen gjennom Riingskaret (1874). Da følget naadde frem, blev de set paa som dem, der utfører hvad ikke almindelige dødelige formaar. Dengang Slingsby indhentet opplysninger til sin planlæggelse av bestigningen av Skagastølstinden og utspurte Anfind Vetti, der var eier av Midtmaradalen, fra hvis bund tinden raker op, fik han vite, at Vetti aldrig hadde sat sine ben paa denne sin eiendom, 5 à 6 timers gang fra hjemmet.

Det regnedes for den rene letsindighet i de dage bare at ville vove sig bortunder tinderne.

Bestigningen av denne berømte tind vakte stor oppmerksomhet. At vurdere betydningen helt ut er neppe mulig, men de, som siden den dag med oppmerksomhet har fulgt utviklingen, maa indrømme, at den var overordentlig.

Med ett slag blev meget gammel underlig overtro og fordom avlivet, og det utilnærmelighetens præg, der hidtil hadde hvilet over tindegruppen, var i væsentlig grad fjernet.

En eiendommelig følge hadde bestigningen.

Den merkelige tro at ingen nordmand skulde sette fot paa tinden, fæstnet sig i ikke ringe grad ved den kjendsgjerning, at voregen begeistrede fjeldpioner Emanuel Mohn, der var Slingsbys ledsager paa ekspeditionen, ikke fulgte ham helt tiltops. Mohn blev igjen ca. 500' under toppen i Mohns Skar, som har faat navn efter ham.

Emanuel Mohn (1878).

Landskapsmaler Harald Petersen, som hørte Mohns foredrag i Norsk studentersamfund om bestigningen, blev oprørt over denne mistro til nordmændene og fik ikke ro, før den var gjort tilskamme.

Den 26de juli 1878 besteg han alene, som første nordmand, Store Skagastølstind.

Petersens bestigning var et kraftig led i utviklingen. Han viste, at norske kunde hævde sig ved siden av utlændinger, at de hadde fortrinlige forutsætninger som gode klippeklyvere.

I 1880 faar vi atter bevis for dette, da J. Th. Heftye

med 2 norske følgesvende, Jens Klingenberg og Peder Melheim, besteg tinden etter en ny rute fra syd.

Men desværre, disse norske mænds bedrifter staar alene. Likeledes den fremragende bestigning i 1890 av Hans Olsen Vigdal, der alene klarte hele den mægtige tind og fandt «Vigdals vei», der gjorde det mulig for en enslig, dristig

Paa Vigdals sva.
(L. Dybwad, fot.).

klatrer at omgaa den efter Heftyes bestigning opkaldte «Heftyes rende», hvor det var yderlig vanskelig at klare sig uten hjelp.

Trods disse bestigninger gaar der aarrækker før norske navne atter træder i forgrunden og faar blivende værdi. Før den norske tinesport blev dette kostbare aar, da det bare skyldes vort manglende initiativ at utenlandske navne er knyttet til førstebestigningen av en række av vore stolteste tinder.

Værmeldingen for hyttene på www.ntk.no

På NTKs nettsider kan du nå få lokalt værvarsel for NTKs hytteområder; Hurrungane, Romsdalshorn og Trollheimen-Gikkingdalen. NTK har gjort avtale med Meterologisk institutt om Meteogram på nettsidene. Tjenesten er eksklusiv for tindeklubbens medlemmer.

Av: Jan-Ivar Bøe

Du kan velge mellom kort- og langtidsvarsel for områdene rundt Vengedalen, Innerdalen og Turtagrø.

Tilgangen til meteogrammet ligger på medlemsidene på www.ntk.no, i toppmenyen. Du må logge deg inn med brukernavn og passord på meteogrammet. Informasjon om brukernavn og passord får du når du klikker på meteogram på medlemsidene.

Nederst på sida finner du “Forklaring og bruk” av meteogrammet.

NY DESIGN PÅ NETTSIDENE

Nettsidene har forøvrig gjennomgått en ansiktsløfting. Det har blitt gjort noen endringer i layout, og det er laget nytt “toppbanner” med tindeklubbens logo og bilder.

